

Sovint ens trobem en situacions que ens fan reflexionar sobre la nostra manera d'actuar, dilemes morals sobre els quals volem o hem de posicionar-nos en funció dels nostres principis, dels valors que ens mouen. Tanmateix, aquestes mateixes reflexions són menys freqüents quan ens referim a l'ús que fan les entitats financeres que gestionen una part dels nostres diners. No ens hauríem de preocupar de saber què es fa amb els nostres diners i assegurar-nos que no es faci res que trobem inacceptable?

Partint de que els diners han d'estar al servei de les persones i com a alternativa al sistema financer tradicional, neixen les finances ètiques i dins d'elles la **banca ètica**. "Un banc ètic és una institució que inverteix o presta diners amb finalitats ètiques, sense renunciar necessàriament a finalitats estrictament financeres". Els objectius de la banca ètica són **finançar activitats econòmiques que tinguin un impacte social i ambiental positiu, sense renunciar a ser viable econòmicament**.

Una entitat financera ètica ha de ser ètica a tots nivells, per això és important conèixer quins principis i valors mouen l'entitat que hem escollit i també com els apliquen en el dia a dia. Malgrat les diferències entre elles, totes les propostes contenen elements en comú:

Principi de Participació: La presa de decisions s'efectua de manera democràtica. No es tracta tan sols que els socis votin sinó que han de poder participar en la definició de les polítiques bàsiques de l'entitat.

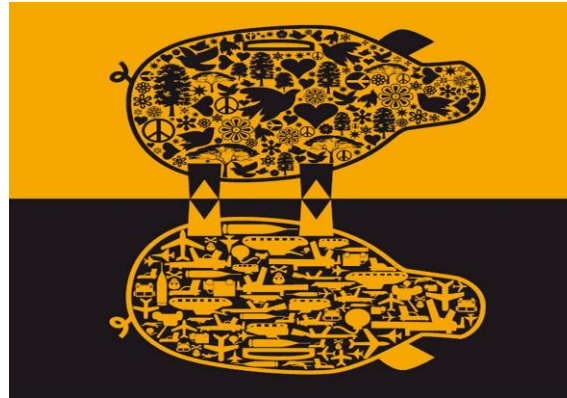
Principi de Coherència: Fer servir els diners de forma coherent amb els nostres valors.

Principi de Transparència: Cal oferir informació regular i pública de totes les activitats i les seves conseqüències.

Principi d'Implicació: Les entitats de finançament ètic han d'anar més enllà dels criteris negatius i han de definir la seva política d'inversió seguint criteris positius per tal de transformar la societat.

Aquests moviments que es van produint arreu del món probablement tenen els seus orígens als anys 1920 quan l'església metodista es va posicionar en contra de les activitats econòmiques immorals i posteriorment, en els 60 i 70 van iniciar la seva consolidació amb el

posicionament dels principals moviments socials (pau i ecologisme) que varen començar a qüestionar l'ús que les entitats financeres feien dels seus recursos. Així, a poc a poc es van perfilant propostes d'entitats financeres alternatives arreu del món. A Europa les iniciatives per crear vies més ètiques canalització de l'estalvi vingueren bàsicament dels Moviments Socials, d'algunes tradicions ideològiques com el cooperativisme o de l'Església (v. Doctrina Social de l'Església Catòlica).

A continuació, proposem algunes referències des de l'Evangeli i de la DSE sobre la dimensió ètica del diner:

"Els creients tenien tot en comú" (Ac 2,44); "Entre ells no hi havia necessitats, ja que els que posseïen terres o cases les venien, portaven els diners i el dipositaven als peus dels deixebles; després es distribuïa a cadascú segons el que necessitava (Ac 4,34-35)

"Déu és prou poderós per omplir-vos de gràcies de tota mena i fer que tingueu sempre de tot el que necessiteu amb prou abundància per a practicar tota mena d'obres bones" (2 Cor 9,8).

"L'ètica sol ser mirada amb cert menyspreu burleta. Es considera contraproduent, massa humana, perquè relativitza els diners i el poder. Se la considera com una amenaça, ja que condemna la manipulació i la degradació de la persona ...

Us exhorto a la solidaritat desinteressada i a un retorn de l'economia i les finances a una ètica a favor de l'ésser humà" (Papa Francesc, exhortació l'Alegria de l'Evangeli EG 57, 58).

"L'obtenció de recursos, el finançament, la producció, el consum i totes les fases del procés econòmic tenen ineludiblement implicacions morals. Així, tota decisió econòmica té conseqüències de caràcter moral ... És bo que les persones s'adonin que comprar és sempre un acte moral, i no només econòmic" (Benet XVI, encíclica La caritat en la veritat CV 37-66).

"Els éssers humans no som mers beneficiaris, sinó custodis de les altres criatures... Petits però forts en l'amor de Déu, com St. Francesc d'Assís, tots els cristians estem cridats a tenir cura de la fragilitat del poble i del món en el que vivim" (Papa Francesc, exhortació l'Alegria de l'Evangeli, EG 215, 216).

Preguntes per a la reflexió

Saps en quin tipus d'empreses i projectes inverteix el teu banc els teus diners?

Gestiones els teus diners d'acord amb els teus valors? Com has escollit la teva entitat financera? Saps què implica aquesta elecció?

Tens experiència amb alguna entitat de banca ètica?

Ets conscient que amb els nostres estalvis, directament o indirecta, ajudem a desenvolupar un tipus d'economia i en conseqüència un tipus de societat?

Què ha aportat L'Església en aquest àmbit en relació a la justícia, responsabilitat i solidaritat? Quins textos bíblics t'inspiren i t'interpel·len més en aquest sentit?

Pregaria: Salm 112

Fonts:

<http://www.fbofill.cat/sites/default/files/169.pdf>
<http://fets.org/el-sistema-financer/>